Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat de waterregelgeving betreft.**
- **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting: Met dit besluit wordt een reeks bepalingen uit titel II van het VLAREM en haar bijlagen, het VLAREL en het Omgevingsvergunningsbesluit gewijzigd, die tot doel hebben het beheer van grondwater te verbeteren.

Naar aanleiding van deze wijzigingen werd met toepassing van artikel 5.4.4 DABM een inspraakmoment voorzien voor het publiek en werden de adviesraden bevraagd. Nadien werd het advies van de Raad van State aangevraagd en verwerkt. Er werd een ontheffing van de plan-m.e.r.-plicht verleend door de bevoegde administratie.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Beleidsdoelstelling:
(ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTUMENTARIUM OMGEVING)
SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium
OD 11. Herzien en vereenvoudigen van de omgevingsreglementering

Dit besluit betreft het beleidsveld omgeving. Het geeft invulling aan doelstellingen uit de Beleidsnota van het Beleidsdomein Omgeving 2019-2024.

Onder het thema Water zit de Strategische Doelstelling (SD) 3: "Plannen maken en uitvoeren met engagementen voor gezond en duurzaam watersysteem". Daarin zijn de operationele doelstellingen (OD) 1 en 3 opgenomen:

- OD1 "Geïntegreerd en gebiedsgericht uitvoeren en opmaken van Stroomgebiedbeheerplannen en Maatregelenprogramma" waarin volgend voornemen staat: "ik herwerk het bestaande wettelijke kader rond bemalingen";
- OD3 "Uitvoeren van het Actieplan Droogte en Wateroverlast" waarin volgend voornemen staat: "Waar mogelijk werken we de drempels weg die hergebruik bemoeilijken".

Dit besluit geeft ook invulling aan het actieplan Actieplan Droogte en Wateroverlast:

- Actie 40 "Een kader voor tijdelijk gebruik van bemalingswater"
- Actie 46 "Wijzigingen in drainagepraktijken"

het Vlaams Klimaatadaptatieplan:

- Actie 4 "Waterverbruik verminderen"

en de Blue deal:

- 2.4 "Inzetten op waterbesparing in de landbouwsector"
- 2.6 "Water uit bronbemaling maximaal hergebruiken".

De inhoudelijke uitwerking van dit besluit is mede gebaseerd op de verkregen input via overleg met de betrokken stakeholders zoals de Belgische Vereniging van Bronbemalers, Vlaamse Confederatie Bouw en Bouwunie, OVAM, de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten en de Vlaamse Vereniging van Provincies, en het Agentschap Natuur en Bos. Ook van VLARIO en Aquaflanders werd input verkregen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 27 juni 2022.

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/260 van 6 juli 2022.

Op 2 december 2022 heeft de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring gegeven. Zie hiervoor de documenten VR 2022 0212 DOC 1322/1BIS, VR 2022 0212 DOC 1322/2BIS.

Met toepassing van artikel 5.4.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) en naar de geest van artikel 8 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, werd het voorontwerp van besluit via de website van het departement Omgeving kenbaar gemaakt van 30 januari tot en met 1 maart 2023. Gedurende deze periode werd het ook ter inzage gelegd. Tijdens deze termijn kon iedereen opmerkingen meedelen.

Tevens werd de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, gelast om over het voornoemd principieel goedgekeurd voorontwerp advies in te winnen van de SERV, de Minaraad en de SALV, alsook het onderzoek tot milieueffectbeoordeling verder te zetten. De adviesraden brachten op 20 maart 2023 een gezamenlijk advies uit.

De bespreking van de voormelde inspraak die in het kader van de publieke consultatie werd uitgebracht en van het advies van de adviesraden is terug te vinden in de nota aan de Vlaamse Regering bij de tweede principiële goedkeuring en de bijhorende tabel (VR 2023 2710 DOC.1444/1 en VR 2023 2710 DOC.1444/4).

Op 27 oktober 2023 heeft de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring gegeven. Zie hiervoor de documenten VR 2023 2710 DOC 1444/1 t.e.m. VR 2023 2710 DOC 1444/6.

Op 28 november 2023 werd advies gevraagd aan de Raad van State. Op 4 januari 2024 gaf de Raad advies nr. 74.986/16. De bespreking daarvan is terug te vinden onder titel 4.

Gelet op de aanbeveling van de Raad van State, werd het ontwerpbesluit opnieuw voor advies voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. De Inspectie van Financiën heeft een bijkomend gunstig advies gegeven op 3 mei 2024. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 27 mei 2024.

Gelet op de aanbeveling van de Raad van State, werd het ontwerpbesluit opnieuw voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies voorgelegd. Het ontwerpbesluit is aangepast aan het bijkomend advies van 3 mei 2024.

Gelet op de aanbeveling van de Raad van State, werd overleg gepleegd met de overige gewestregeringen met toepassing van artikel 6, §2, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Er waren geen opmerkingen. Dit overleg en de naleving van de overlegprocedure werden vastgesteld in een proces-verbaal van de Interministeriële Conferentie voor Leefmilieu van 20 maart 2024.

Dit ontwerp werd op 16 februari 2024 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De status-quo periode van 3 maanden is verstreken op 21 mei 2024 en er was geen reactie op het project.

2. **INHOUD**

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit besluit wijzigt een reeks bepalingen van titel II van het VLAREM en haar bijlagen, het VLAREL, en het Omgevingsvergunningenbesluit.

Voor een artikelsgewijze toelichting wordt verwezen naar het Verslag aan de Vlaamse Regering.

B. VERWERKING INSPRAAK EN ADVIEZEN

De bespreking van de inspraak die in het kader van de publieke consultatie werd uitgebracht en van het advies van de adviesraden is terug te vinden in de nota aan de Vlaamse Regering bij de tweede principiële goedkeuring en de bijhorende tabel (VR 2023 2710 DOC.1444/1 en VR 2023 2710 DOC.1444/4).

C. PLAN-M.E.R.

Het Hof van Justitie heeft bij arrest van 25 juni 2020 in de zaak C-24/19 de plan-m.e.r.-plicht voor sectorale voorwaarden voor windturbines beoordeeld. Het Hof heeft daarbij de

volgende zaken in overweging genomen. Artikel 3 van de plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42 stelt de verplichting om een bepaald plan of programma te onderwerpen aan een milieubeoordeling afhankelijk van de voorwaarde dat het plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Meer in het bijzonder moet krachtens artikel 3, lid 2, onder a), van deze richtlijn een systematische milieubeoordeling worden verricht voor de plannen en programma's die voorbereid worden met betrekking tot bepaalde sectoren en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de projecten die worden genoemd in de bijlagen I en II bij de project-m.e.r.-richtlijn. Wat de vraag betreft of deze handelingen het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten, herinnert zij eraan dat het begrip „plannen en programma's" betrekking heeft op elke handeling die, door vaststelling van op de betrokken sector toepasselijke regels en controleprocedures, een groot pakket criteria en modaliteiten vaststelt voor de goedkeuring en de uitvoering van één of meerdere projecten die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Deze uitleg is erop gericht te waarborgen dat voorschriften die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben, aan een milieubeoordeling worden onderworpen.

In zoverre moet aangenomen worden dat regelgeving onder de werkingssfeer van de plan-m.e.r.-regelgeving kan vallen, wordt voor dit besluit nagegaan of een milieueffectrapportage vereist is.

Voorliggend ontwerp van besluit dat wijzigingen doorvoert aan o.a. titel II van het VLAREM, is een (wijziging van een) overheidshandeling voorgeschreven door decretale bepalingen en valt daardoor onder de definitie van plan of programma van de plan-m.e.r.-regelgeving. Een dergelijk plan of programma valt onder de plan-m.e.r.-plicht als een passende beoordeling vereist is of als het plan het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project. Dit ontwerp van besluit bevat bepalingen die een kader voor de toekenning van een vergunning voor een project vormen. Het voorgenomen besluit is een plan of programma dat onder de definitie valt van de plan-m.e.r.-regelgeving en onder het toepassingsgebied omdat het kadervormend is voor het toekennen van vergunningen voor projecten.

Artikel 4.2.3, §3bis DABM voorziet dat de Vlaamse administratie – Team Omgevingseffecten - de mogelijkheid heeft om, na een gemotiveerd verzoek van de initiatiefnemer, voor een voorgenomen plan of programma een ontheffing van de verplichtingen inzake milieueffectrapportage te verlenen in de volgende gevallen:
"a) het voorgenomen plan of programma een uitwerking, wijziging, herziening of voortzetting inhoudt van een plan of programma, waarvoor reeds eerder een plan-MER werd goedgekeurd, en een nieuw plan-MER redelijkerwijze geen nieuwe of extra gegevens betreffende aanzienlijke milieueffecten kan bevatten; of
b) indien in het kader van andere rapportages of beoordelingen reeds een systematische en wetenschappelijk verantwoorde analyse en evaluatie van de te verwachten gevolgen voor mens en milieu gemaakt werd, die voldoet aan de essentiële kenmerken van een plan-MER zoals vermeld in artikel 4.1.4, § 2"

De ontheffingsaanvraag werd, steunend op artikel 4.2.3, §3bis, b) DABM, op 25 augustus 2023 overgemaakt aan team Omgevingseffecten voor een beslissing.

Op 23 oktober 2023 besliste het Team Omgevingseffecten tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een plan-MER voor het voorontwerp van besluit. In de beslissing valt o.a. te lezen:

- De ontheffing bevat een literatuurlijst met onderzoeksrapporten en documenten die als basis gediend hebben voor het voorliggend besluit.
- In de ontheffing worden de relevante disciplines/aspecten opgesomd die in het kader van dit plan onderzocht of in beschouwing genomen werden. (…) Er werd duidelijk gemotiveerd waarom de overige disciplines (gezondheid, lucht/atmosfeer, ruimtelijke aspecten, geluid, cultureel erfgoed & landschap, mobiliteit en energie) niet tot de scope van het onderzoek horen. Er werd gemotiveerd dat er geen rechtstreekse effecten op bovengenoemde aspecten plaatvinden. Deze aspecten zijn dan ook niet

relevant op dit strategisch planniveau en hoeven niet te worden onderzocht. Het Team Omgevingseffecten kan zich vinden in de uitgevoerde scoping en bijhorende argumentaties in hoofdstuk 3.1.1.2.
- In een aantal studies werden alternatieven onderzocht. Het nulalternatief: Het plan omvat wijzigingen aan diverse waterregelgeving, i.h.b. VLAREM, VLAREL en het Omgevingsvergunningenbesluit. Het behoud van de huidige regelgeving kan bijgevolg beschouwd worden als nulalternatief. In hoofdstuk 3.1.2 wordt het alternatievenonderzoek dat uitgevoerd werd besproken.
- Omwille van de expertise van de auteurs van de onderzoeksrapporten en studies, de context van universitair onderzoek waarbinnen ze opgemaakt zijn en de uitgevoerde peer-reviews van de wetenschappelijke publicaties is het Team Omgevingseffecten van oordeel dat daarmee voldaan is aan de vereiste kwaliteitsbeoordeling van de verzamelde informatie.
- Gezien de vrije toegankelijkheid van de gebruikte documenten kan het Team Omgevingseffecten zich vinden in de conclusie dat de gebruikte rapporten en studies voldoen aan de vereiste actieve openbaarheid en besluitvorming.

Het Team Omgevingseffecten oordeelde dat de rapportages, studies en beoordeling die gebruikt werden om te komen tot het hiervoor vermelde besluit een systematische en wetenschappelijk verantwoorde analyse en evaluatie bevatten van de te verwachten gevolgen voor mens en milieu en dat ze voldoen aan de essentiële kenmerken van een plan-MER zoals vermeld in artikel 4.1.4 §2 van het DABM.

Na het indienen van de ontheffingsaanvraag werd nog een tekstuele wijziging doorgevoerd. Het heeft betrekking op een aspect dat in het ontheffingsdocument aangemerkt werd als niet verder te onderzoeken. Desalniettemin werd er omwille van o.a. de rechtszekerheid voor geopteerd om de ontheffingsaanvraag nogmaals voor te leggen aan het team Omgevingseffecten na de tweede principiële goedkeuring. Dit gebeurde op 15 november 2023. Op 21 november 2023 besliste het Team Omgevingseffecten tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een plan-MER voor het voorontwerp van besluit (kenmerk: OPL0026)

Onder voorbehoud dat de redenering van de Raad van State moet worden aangenomen, waarin zij stelt dat de voorziene motivering inzake het niet behoeven van een passende beoordeling niet afdoende zou zijn, werd de ontheffingsaanvraag uitgebreid met een bijkomende screening naar de effecten op Natura2000. Hierin werd een motivering toegevoegd waarmee aangetoond wordt dat dit plan geen betekenisvolle aantasting kan hebben op de natuurlijke kenmerken van de betrokken SBZ's en dat bijgevolg de opmaak van een passende beoordeling niet vereist is. Vermits deze motivering betrekking heeft op de (afwezigheid van) te verwachten gevolgen voor het milieu, werd tevens overgegaan tot het indienen van een nieuwe ontheffingsaanvraag. Deze stappen werden ondernomen om de rechtszekerheid van het ontwerp te waarborgen. Op 27 mei 2024 besliste het Team Omgevingseffecten tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een plan-MER voor het ontwerp van besluit (kenmerk: OPL0027).

3. **BESTUURLIJKE IMPACT**

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit zelf heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse Overheid.

Dit ontwerp van besluit voorziet echter in een grondige aanpassing van de indelingslijst (bijlage 1 van titel II van VLAREM). Om dit in uitvoering te brengen, zal het omgevingsloket aangepast moeten worden, op niveau van de rubriekenlijst en de addendabibliotheek. Dit heeft een impact op het werkingsbudget van deze toepassing. Er moet immers een

aanpassing gebeuren van de achterliggende parameters, en een uitgebreide test- en controleronde. Ook de conversie naar deze nieuwe versie van de toepassing moet automatisch dan wel manueel uitgevoerd kunnen worden. Binnen de omgevingsloketwerking is het mogelijk om deze aanpassingen binnen het bestaande vaste werkingsbudget op te nemen indien de beoogde wijzigingen voldoende ruim op voorhand uitgeklaard zijn. Op deze wijze kunnen de wijzigingen in geplande halfjaarlijkse releases in functie van het aanvraagformulier en rubriekswijzigingen mee opgenomen worden.

Naast de aanpassing van het omgevingsloket zal ook het eDOV-Meldpunt boringen aangepast moeten worden om extra gegevens te kunnen ontvangen van de erkende boorbedrijven. Dit is voorzien binnen een reeds goedgekeurd project in uitvoering van de Blue Deal waarbij € 750.000 werd voorbehouden.

Op 27 juni 2022 gaf de Inspectie van Financiën gunstig advies.
Aangezien dit ontwerp van besluit geen impact heeft op de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid, is in toepassing van artikel 31, §2, 2° van het besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting over dit dossier niet vereist.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werd opnieuw advies gevraagd aan de Inspectie van Financiën. De Raad wees in haar advies nl. op de gewijzigde juridische context (Kaderdecreet Vlaamse Handhaving en het nog in te dienen Implementatiedecreet), waarbij niet uit te sluiten valt dat ook de budgettaire context niet meer dezelfde is als op het ogenblik waarop de Inspectie van Financiën haar eerste advies heeft afgeleverd.

Voor zover het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving en het Implementatiedecreet een impact zouden hebben op of bovenop de reguliere werking, werd de budgettaire impact aldaar besproken. Zie daarvoor de nota VR 2023 1512 DOC 1823/1 betreffende definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023.

Niet-naleving van de voorwaarden kan leiden tot sancties overeenkomstig titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

De artikels die rechtstreeks betrekking kunnen hebben op de toezichthouders zijn de volgende:

- Artikel 15: Nieuwe subafdeling 4.3.4.1: Beoordeling van de meetresultaten bij controle door de toezichthoudende overheid (voor activiteiten in de rubrieken 52, 53 en 54).
    - Verschuiving van werklast. De analyse opgenomen in art.15 zijn nu reeds gevat bij lozing op oppervlaktewater. Hierdoor is er een verschuiving van de kosten van lozing van bedrijfsafvalwater naar bemalingswater.
- Art. 16. In artikel 5.9.7.1, §1, derde lid, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2011, worden de woorden "de toezichthoudende overheid" vervangen door de zinsnede "een MER-deskundige in de discipline water, deeldomein geohydrologie als vermeld in artikel 6, 1°, d), 4), van het VLAREL van 19 november 2010,"
    - Lagere werklast.
- Artikel 20: toezicht op technisch dossier bij debietmeters voor grondwaterwinningen.
    - controle op debietmeters is er reeds, bijgevolg geen extra werklast.
- Artikel 24: Bij tijdelijke bemalingen, nieuw artikel: "Art. 5.53.6.1.5. De vereiste verlaging van het grondwaterpeil wordt niet langer aangehouden dan nodig is voor de fase waarin het project, waarvoor de bemaling is aangelegd, zich bevindt. Als het project waarvoor de bemaling nodig is, door onvoorziene omstandigheden langer dan vier weken stilligt, wordt de bemaling oordeelkundig bijgesteld op basis van een plan van aanpak dat is goedgekeurd door een deskundige. Dat plan van aanpak wordt ter beschikking gehouden van de toezichthouder. Dit lid doet geen afbreuk aan de

verplichtingen van artikel 6 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning."
    - In het kader van controles kunnen deze documenten opgevraagd worden, vermoedelijk bij droogte periodes in het kader van klachten of bij gerichte controles zoals opgenomen in het Omgevingshandhavingsplan.
- Artikel 37: bij grondwaterwinningen rubriek 53.8, nieuw artikel: Art. 5.53.6.6.1., vierde en vijfde lid: "Vergunningsplichtige grondwaterwinningen die langer dan tien jaar in exploitatie zijn, met uitzondering van de grondwaterwinningen waarvan de aanleg uitgesloten is van het toepassingsgebied van een boorbedrijf als vermeld in artikel 6, 7°, a), van het VLAREL, worden minimaal één keer om de tien jaar nagekeken en onderhouden door een boorbedrijf als vermeld in artikel 6,7°, a), van het VLAREL dat erkend is volgens de bepalingen van het VLAREL. Bij die controle wordt de staat van de winningsputten, de peilputten en de debietmeters nagekeken op conformiteit met de code van goede praktijk. De conclusies van die controle en alle uitgevoerde en nog uit te voeren aanpassingen en werkzaamheden worden beschreven in een rapport voor de exploitant dat ter inzage van de toezichthouders wordt gehouden.
  Voor grondwaterwinningen die voor 1 januari 2020 vergund zijn of waarvan voor 1 januari 2020 akte genomen is, wordt de eerste controle uiterlijk op 31 december 2029 uitgevoerd."
    - In het kader van controles kunnen deze documenten opgevraagd worden, vermoedelijk als bijkomend element bij een controle van een GWW of bij gerichte controles zoals opgenomen in het Omgevingshandhavingsplan.
- Artikel 50: Nieuw artikel 6.9.1.1 quater §1 (voor niet-ingedeelde grondwaterwinningen): toezicht op debietmeter.
    - Bijkomende opdracht voor lokale toezichthouders.
- Artikel 51: In artikel 6.9.1.3. wordt §2 (voor boringen in het kader van thermische opslag): De samenstelling van het antivriesmiddel en mengverhouding met het water worden ter inzage gehouden van de toezichthouder.
    - Deze inzage is reeds aanwezig in de huidige wetgeving, geen bijkomende impact.
- Artikel 52: Nieuw artikel 6.9.1.4 (voor niet-ingedeelde bemalingen): toezicht op debietmeter.
    - Bijkomende opdracht voor lokale toezichthouders.

Het ontwerpbesluit heeft geen andere impact dan de reguliere handhavingstaken of het -beleid.

Op 3 mei 2024 gaf de Inspectie van Financiën opnieuw gunstig advies op voorwaarde dat de onrechtstreekse budgettaire impact op zowel werkingskredieten als personeelsinzet opgevangen zal worden binnen de bestaande kredieten en geen aanleiding kunnen vormen tot een budgettaire meervraag de volgende jaren.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 27 mei 2024.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is mogelijk een weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten. Door de wijzigingen aan de indelingslijst zullen er verschuivingen komen van meldingsplichtige ingedeelde inrichtingen en activiteiten naar vergunningsplichtige en omgekeerd. De exacte impact op de dossierbehandeling is echter niet in te schatten o.a. omdat de basis van indeling voor tijdelijke bemalingen (rubriek 53.2) niet langer op jaarbasis is, maar op projectbasis. Hierdoor kan, zelfs op basis van eerdere meldingen en aanvragen, geen juiste

inschatting gemaakt worden van de toekomstige aantallen meldingen dan wel vergunningen.

Het voorstel grijpt daarnaast niet rechtstreeks in op de organisatie of werking van het gewestelijke toezicht. Zij beschikken reeds over een controlebevoegdheid. Het voorstel heeft geen andere impact dan de reguliere handhavingstaken of het -beleid. De inhoud van de sectorale regelgeving wordt gewijzigd. Onder punt A is een korte weergave te vinden van de wijzigingen die mogelijk een invloed kunnen hebben op de werklast voor de toezichthouders. De impact is beperkt (lees: verschuiving) en geeft op zich geen aanleiding tot extra personeelsinzet wat betreft het toezicht.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is mogelijk een weerslag op personeel, werkingsuitgaven, ontvangsten, investeringen en schulden van de lokale besturen. Door de wijzigingen aan de indelingslijst zullen er verschuivingen komen van meldingsplichtige ingedeelde inrichtingen en activiteiten naar vergunningsplichtige en omgekeerd. De exacte impact op de dossierbehandeling is echter niet in te schatten o.a. omdat de basis van indeling voor tijdelijke bemalingen (rubriek 53.2) niet langer op jaarbasis, maar op projectbasis. Hierdoor kan, zelfs op basis van eerdere meldingen en aanvragen, geen juiste inschatting gemaakt worden van de toekomstige aantallen meldingen dan wel vergunningen.

Het voorstel grijpt daarnaast niet rechtstreeks in op de organisatie of werking van het lokale of provinciale toezicht. Zij beschikken reeds over een controlebevoegdheid. Het voorstel heeft geen andere impact dan de reguliere handhavingstaken of het -beleid. De inhoud van de sectorale regelgeving wordt gewijzigd. Onder punt A is een korte weergave te vinden van de wijzigingen die mogelijk een invloed kunnen hebben op de werklast voor de toezichthouders. De impact is beperkt (lees: verschuiving) en geeft op zich geen aanleiding tot extra personeelsinzet wat betreft het toezicht.

4. **ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**

Randnummers 8 t.e.m. 15 hebben betrekking op de rechtsgronden van het ontwerpbesluit en de aangeleverde rechtsgrondentabel. De aanhef werd aangepast rekening houdend met het advies.

Randnummers 16.1.1. t.e.m. 17.5 hebben betrekking op de toepassing van artikel 4.2.3., §3bis, b) van het DABM en in het bijzonder de motivering inzake de conclusie dat er geen passende beoordeling noodzakelijk is voor voorliggend plan.

- ⇨ Er gebeurde onder leiding van een studiebureau een screening van de impact op het Natura2000-netwerk. Dit werd verwerkt in een nieuwe ontheffingsaanvraag. (zie supra titel 2, c))

Randnummers 18.1. t.e.m. 18.4 hebben betrekking op de vermoedelijk gewijzigde juridische context (Kaderdecreet Vlaamse Handhaving en het nog in te dienen Implementatiedecreet), waarbij niet uit te sluiten valt dat ook de budgettaire context niet meer dezelfde is als op het ogenblik waarop de Inspectie van Financiën haar advies heeft afgeleverd.

- ⇨ Zoals de Raad aanhaalt is het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving niet uit zichzelf van toepassing op de Vlaamse regelgeving (randnr. 18.1). Dit vergt nog een bijkomend decretaal initiatief. Op 15 december 2023 heeft de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring gegeven aan het ontwerpdecreet. Het werd ingediend bij het Vlaams Parlement op 19 januari 2024. Echter, de inwerkingtreding van (een groot deel van) de bepalingen van het Implementatiedecreet is voorzien om te geschieden via een uitvoeringsbesluit door de Vlaamse Regering. Ondanks voorgaande werd desalniettemin het advies van de Inspectie van Financiën opnieuw gevraagd.

Randnummers 19. t.e.m. 19.2 stellen dat de ontworpen regeling moet worden beschouwd als een de facto technisch voorschrift in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535, en bijgevolg onverwijld dient te worden aangemeld bij de Europese Commissie.

⇨ De ontworpen regeling werd op 16 februari 2024 aangemeld. Zie hiervoor titel 1,B).

Randnummer 20 stelt dat er over de ontworpen regeling overleg met de overige gewestregeringen dient plaats te vinden, cf. artikel 6, §2, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

⇨ Het ontwerp werd op 11 maart 2024 overgemaakt aan de Interministeriële Conferentie Leefmilieu via de schriftelijke procedure. Voor een bespreking wordt verwezen naar titel 1,B).

Randnummers 22.1 t.e.m. 23.3 hebben betrekking op het standstill-beginsel. De Raad haalt daarbij concrete topics aan, zijnde de wijzigingen m.b.t. de indirecte lozing in grondwater van bedrijfsafvalwater, de indirecte lozing in grondwater van huishoudelijke afvalwater en de bemalingscascade.

De Raad brengt daarbij ook in herinnering dat de voormelde *standstill*-verplichting niet zo begrepen kan worden dat ze de bevoegde overheid zou verbieden wijzigingen aan te brengen aan de indelingslijst. Zij verbiedt enkel maatregelen te nemen die een aanzienlijke achteruitgang zouden betekenen van het bij artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet gewaarborgde recht, zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang. Zij ontzegt de bevoegde overheid evenwel niet de bevoegdheid om te oordelen hoe dat recht op de meest adequate wijze kan worden gewaarborgd. In het licht hiervan beveelt de Raad aan om een verantwoording in het Verslag aan de Vlaamse Regering op te nemen.

⇨ De onderbouwing werd toegevoegd in het Verslag (artikels 11, 14, 24, 25, 41 en 55) en artikels 24 en 25 werden aangepast m.b.t. de parameter pH.

Randnummers 24.1 t.e.m. 24.2 hebben betrekking op de verplichte naleving van codes van goede praktijk. Er wordt voor een aantal codes van goede praktijk niet voorzien in een bekrachtiging door de minister of Vlaamse Regering. Dit is volgens de Raad in beginsel niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat er geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken volgens de Raad de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking, de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving, en de duidelijke plaats in de hiërarchie der normen. Dergelijke delegaties kunnen dan ook enkel worden gebillijkt voor zover zij zeer beperkt zijn en een niet-beleidsmatig karakter hebben, door hun detailmatige of hoofdzakelijk technische draagwijdte. De instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen moeten hierbij zowel aan rechterlijke controle als aan politieke controle onderworpen zijn. Hoewel de codes van goede praktijken die in het ontwerp worden geviseerd een hoofdzakelijk technische draagwijdte hebben, rijst de vraag of deze kunnen worden beschouwd als uitvoeringsmaatregelen die van bijkomstige of detailmatige aard zijn, gelet op de mogelijke sanctioneerbaarheid van inbreuken daarop.

Ter wille van de rechtszekerheid en teneinde de ontworpen regeling in overeenstemming te brengen met de beginselen inzake de delegatie van verordenende bevoegdheid, verdient het aanbeveling minstens te voorzien in een bekrachtiging van de codes van goede praktijk door de minister of in een bekrachtiging door de Vlaamse Regering wanneer de codes van goede praktijk zich niet beperken tot bijkomstige, detailmatige aangelegenheden.

- ⇨ De codes van goede praktijk hebben een hoofdzakelijk technische draagwijdte en bepalen de details voor het doel dat de Vlaamse Regering bij besluit reeds bekrachtigd heeft. De codes zijn vrij raadpleegbaar en transparant. Er wordt akte genomen van de aanbeveling, en er zal bekeken worden hoe het beleid rond codes van goede praktijk doorheen VLAREM II in de toekomst kan geoptimaliseerd worden, rekening houdend met de aanbeveling, de werkbaarheid en rechtszekerheid.

Randnummer 25 heeft betrekking op de delegatie aan de VMM om de toegelaten antivriesmiddelen vast te stellen. De Raad wijst op de noodzaak om de elementen in het BVR op te nemen waar de VMM rekening mee moet houden bij het opstellen van de lijst.

- ⇨ Het artikel werd in die zin aangepast.

Randnummers 26.1 t.e.m. 26.3.2.2 hebben betrekking op de verwijzing naar de voorschriften in ' de regelgeving in kwestie'. Gelet op de rechtszekerheid verdient het cf. de Raad de voorkeur om naar de specifieke regelgeving te verwijzen. De Raad beveelt aan om niet via een dynamische verwijzing naar federale regelgeving te verwijzen (nl. de koninklijke besluiten inzake de meters) gelet op eventuele moeilijkheden bij federale wijzigingen én de bevoegdheidskwestie inzake sanctionering. Op grond van artikel 6, § 1, VI, derde en vierde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, is de federale overheid op het vlak van economie bevoegd om vorm te geven aan het beginsel van de vrijheid van handel en nijverheid, waartoe hij het algemeen normatief kader van de economische unie kan vaststellen. Met dat doel is hij onder meer bevoegd voor het vaststellen van de metrologie en de normalisatie (punt 9°). De koninklijke besluiten van 25 maart 2016 en 15 april 2016, waarnaar wordt verwezen in de Code van goede praktijken, zijn inpasbaar binnen deze federale bevoegdheid. Voor zover de ontworpen verwijzingen ook het strafbaar stellen van inbreuken op deze bepalingen beoogt, kunnen zij dan ook niet worden ingepast in de bevoegdheden van de gewesten.

- ⇨ In art. 20 en art. 50 werden de verwijzingen gespecifieerd. De verplichting houdt het naleven van de vermelde code van goede praktijk in. De technische voorschriften voor het aanbrengen van de meter en de werking ervan hebben geen betrekking op de metrologie/ijking van het toestel, wat een federale bevoegdheid is. Het stelt louter dat een meter verplicht is en dat deze conform moet zijn.

Randnummer 28 heeft betrekking op de verantwoording van de gekozen ijkdata voor het onderscheid tussen 'historische', 'bestaande' en 'nieuwe' draineringen.

- ⇨ De toelichting werd toegevoegd aan het Verslag aan de Vlaamse Regering. Bij historische drainering is de ijkdatum van 1 mei 1999 gebaseerd op de datum waarop de rubriek 53.3 in de indelingslijst werd ingevoegd. Bij bestaande en nieuwe drainering is de ijkdatum gebaseerd op de datum waarop het akkoord over een integraal Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030, met inbegrip van het betreffende document, op de website van het departement Omgeving werd gepubliceerd (https://omgeving.vlaanderen.be/nl/akkoord-klimaatadaptatieplan-2030).

Randnummer 29 heeft betrekking op het corrigeren van woordgebruik in artikel 4.2.1.2. aangezien 'hemelwater dat niet in contact geweest is met verontreinigende stoffen' volgens de definitie geen afvalwater is. Het betreffende artikel stelt dat in de omgevingsvergunning emissiegrenswaarden kunnen worden bepaald 'in functie van de verhouding tussen de verschillende soorten afvalwater'. Aangezien het de bedoeling is om ook 'hemelwater dat niet in contact geweest is met verontreinigende stoffen' te vatten, moet de term 'afvalwater' in dit artikel aangepast worden.

- ⇨ Er werd een herformulering voorgesteld aan de Raad, waarmee ingestemd werd.

Randnummer 30 heeft betrekking op de notie ' bestaande constructies'. De Raad wijst erop dat dit begrip niet gekend is in VLAREM II, maar wel in de VCRO. De Raad vroeg of een analoge draagwijdte diende gegeven te worden aan het begrip in VLAREM II. Daarnaast heeft de vermelde rubriek betrekking op meldingsplichtige projecten. Een verantwoording voor het onderscheid in behandeling voor de wegbeheerder m.b.t. de berekeningswijze ontbrak tevens.

- ⇨ Er werd een herformulering voorgesteld aan de Raad, waarmee ingestemd werd.

Randnummer 31 betreft een tekstuele verbetering.

Randnummers 32.1 t.e.m. 32.3 hebben betrekking op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen in het kader van de regeling waarbij extra bemalingsfilters en onttrekkingspunten mogen worden geplaatst in de onder punt i) tot punt iv) vermelde gevallen, zonder de resultaten van de bemalingswateranalyse af te wachten.

- ⇨ In het Verslag aan de Vlaamse Regering werd dit nader onderbouwd.

Randnummers 33 t.e.m. 33.2 hebben betrekking op de meerwaarde van een uitdrukkelijke bevestiging voor mijnverzakkingsgebieden van het algemene rechtsbeginsel dat de gestrengheid van de wet in geval van overmacht kan worden gemilderd, waardoor de indruk zou kunnen ontstaan dat dit niet algemeen van toepassing zou zijn.

- ⇨ Dit werd geschrapt uit het ontwerpbesluit, doch in het Verslag aan de Vlaamse Regering werd het algemeen beginsel hernomen.

Randnummer 34 heeft betrekking op de samenstelling van spuiwater dat gegenereerd wordt bij grondwaterwinningen voor thermische energie-opslag en geherinfiltreerd wordt.

- ⇨ Artikel 28 van het ontwerpbesluit werd aangepast om de herinfiltratie mogelijk te maken voor zover het niet afkomstig is van de chemische regeneratie van de putten. In artikel 32 werd tevens een aanpassing gedaan m.b.t. spuiwater dat afkomstig is van de chemische regeneratie van de putten. Het Verslag aan de Vlaamse Regering werd op overeenkomstige wijze aangepast.

Randnummer 35 heeft betrekking op de verbodsbepaling voor het aanleggen van grondwaterwinningen die in ruimtelijk kwetsbaar gebied liggen en niet verenigbaar zijn met de bestemmingsvoorschriften. De Raad beveelt aan om te verduidelijken of de voorwaarde enkel betrekking heeft op het bronperceel dan wel ook op het perceel waarop de activiteit zal worden uitgevoerd.

- ⇨ De sectorale voorwaarde viseert het bronperceel. Dat sluit niet uit dat bij de vergunningverlening ook het geheel van de exploitatie (en niet enkel het bronperceel) wordt meegenomen. (Zie beoordelingscriteria art. 5.3.1, 2°, b) DABM). De bijkomende duiding werd aan het Verslag aan de Vlaamse Regering toegevoegd.

Randnummer 36 heeft betrekking op de voorziene opheffing van een artikel dat intussen reeds opgeheven werd via een ander besluit.

- ⇨ De wijziging werd geschrapt.

Randnummer 37 heeft betrekking op de overgangsbepaling voor debietmeters, nl. een onderbouwing in het licht van gelijkheid en niet-discriminatie voor reeds geïnstalleerde debietmeters t.o.v. de nieuwe (vanaf 1 januari 2025).

- ⇨ De onderbouwing werd toegevoegd aan het Verslag aan de Vlaamse Regering.

Randnummer 38 heeft betrekking op de beperking van de geldigheidsduur van de omgevingsvergunning voor bepaalde rubrieken. De Raad wijst op de noodzaak van een overgangsregeling met het oog op de gewekte, rechtmatige verwachtingen. In het bijzonder voor de bemalingen die vallen onder rubriek 53.2 (met een max. termijn van 5 jaar), waarvoor een vergunning van onbepaalde duur werd verleend en waarvan de geldigheidsduur inmiddels verstreken zou zijn of weldra verstrijkt.

- ⇨ Er wordt in een overgangsbepaling voorzien van twintig jaar gelet op de gelijkheid en non-discriminatie tussen de verschillende rubrieken enerzijds, en anderzijds tussen de duur van de verleende vergunningen (onbepaald vs bepaald). Zie ook het Verslag aan de Vlaamse Regering ter zake.

Randnummers 39 en 40 hebben betrekking op de inwerkingtredingsbepaling. De Raad wijst enerzijds op de noodzaak om de artikels op te sommen i.p.v. te verwijzen naar de artikels die betrekking hebben op de indelingslijst en 'de daarmee samenhangende sectorale

milieuvoorwaarden, en anderzijds op de draagwijdte en verantwoording van de delegatie van de inwerkingtreding aan de minister.

- ⇨ De artikels werden concreet opgesomd in het ontwerp. De delegatie aan de minister werd in de tijd beperkt. De reden voor de delegatie is de afstemming van de datum van de publicatie van het besluit en de datum waarop de noodzakelijke aanpassingen aan het Omgevingsloket kunnen gerealiseerd worden.

Randnummer 41 heeft betrekking op de noodzaak van een overgangsregeling voor de wijziging van reeds eerder verkregen vergunningen of aktenames.

- ⇨ Het ontwerp werd gescreend en waar mogelijke wijzigingen in het besluit zouden leiden tot wijzigingen van de vergunningen werd beoordeeld of er noodzaak was om een overgangsregeling te treffen. Zo werd bij een aantal artikels bv. Artikel 20 een overgangsbepaling uniform gewijzigd naar 1 juli 2025 in plaats van 1 januari 2025. Dit uitstel wordt gemotiveerd vanuit de noodzaak tot aanpassing van het omgevingsloket en de inwerkingtreding die pas daarna kan gebeuren.

Randnummer 42 heeft betrekking op de aanwijzing van de minister op abstracte wijze.

- ⇨ Dit werd aangepast.

Randnummer 43 heeft betrekking op de vereiste van een bijkomend redactioneel en taalkundig nazicht.

- ⇨ Dit werd bekomen.

5. **VERDER TRAJECT**

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt na definitieve goedkeuring overgemaakt voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

6. **VOORSTEL VAN BESLISSING**

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat de waterregelgeving betreft;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat de waterregelgeving betreft
- 2. Verslag, horend bij het voormeld ontwerp van besluit;
- 3. advies van de Inspectie van Financiën;
- 4. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid.
- 5. PV van ICL;
- Het advies van de Raad van State;
- Beslissing team Omgevingseffecten, horend bij het voormeld ontwerp van besluit;